

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, kedd 1911. január 31.

25. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felölös szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

A vagonhiányról.

Közgazdasági életünknek egyik sajátságos vonása az időnkint jelentkező vagonhiány. Gazda, bányász, erdőkihasználó iparos egyaránt érzi ezt az időnként feltűnő bajt és érzi annál súlyosabban, mert rendszerint akkor nem kap vaggont, amikor legjobban rászorul, amikor nagy készleteit legjobban tudná értékesíteni, vagy amikor sürgős szállításhoz legjobban tudná követelni a vagonok rendelkezésre állását. Mikor néhány évvel ezelőt az országot köszönhiány sújtotta, a bányatulajdonosok hiány egyik okául a vagonok rendetlen elosztását jelölték meg; fakereskedőink általános panasza az, hogy szállításra kész áruikat vagonok hiányában a kellő időben ki nem tudják vinni és már nem is mernek pontos szállítási időre köteleket vállalni, miután a vagonok hiánya fenyegeti üzletüket; a gazda bőrmérsé gyors elszállításban nem részesül, mert mert a szükséges vagonok ritkán állnak rendelkezésre.

Tagadhatatlan, hogy gazdasági életünknek vannak sajátságai, melyekből a vagonhiány némileg természetes magyarázatát leli. Az aratás után következő őszi időszakban gazdák nagy termésükkel piacra akarnak jutni s így hirtelen nagyobb számú vagon iránt nyílnak a kívánság; a cukorrépa felszedése után a cukorgyárakba kell szállítani a répát, ismét meges vagonhiány jelentkezik. Jó üzleti konjunktúrák folytán Fiume kikötőjében több hajó vár árpafuvar, egy pár nap alatt le kell bonyolítani az üzletet, sürgősen kell szállítani, sok vaggont kell igénybe venni.

Ámde ezek a kivételeseknek látszó jelenségek gazdasági életünkben rendszeresen fordulnak elő s így a vasutnak ezekkel a körülményekkel mint rendszerint előfordulókkal már számolnia kell és kielégítésükről működési területeiben gondoskodnia kell.

Az a rendszer, melynek alapelve a költségvetés, gazdasági életünkben, ahol végletes szokások, nem elégítheti ki a kívánalmakat. Annak a hangoztatása, hogy ismerve azt az átlagot, mely egy-egy napra vagonok rendelkezésében mutatkozik és hogy ezen átlagnak megfelelő mennyiségű vagonok megszerzése készletben tartása képezi a gondoskodás feladatát, egy országban, hol köztudomás szerint évszakonként az átlagot messze túlhaladó mennyiségben szükséges a vagon, még pedig az azért, mivel rendkívüli események álltak fel, hanem mert rendes szállítások foganatosításáról van szó, nem helyes. Ha kivételek kielégelését követelnek, nem szabad a követelt ott látni, ahol az ország gazdasági életében ilyen kivételeket a rendszerint előforduló eseményekké alakított át.

Ha a vasut azt tapasztalja, hogy a vagonhiány nem kivételes, hanem rendszerint

előforduló jelenség, akkor nem szabad megelégedni azzal, hogy az átlagos szükségletnek megfelelő számú vagonról gondoskodik, mert ez esetben bizonyos, hogy minden évben megújuló vagonhiánnyal kell megküzdenie, szóval, ez esetben hibás az a rendszer, mely átlagra van alapítva. A vasut, mint elsőrendű közgazdasági intézmény, a valóságos forgalmi szükséglet teljes kielégítésére köteles, mert különben oly rendellenességeket teremt, melyek hátrányos hatásukkal a gazdasági életet teljesen megrontják és az üzleti pontosságot megsemmisítik.

Meglehet, hogy a vasut pénzügyi szempontjából helyes elv a vagonhiányt átlagos mennyiségét alapul venni a vagonok beszerzésénél. Nem akarjuk ezt egészen tagadásba venni, habár az ellenkező álláspont, vagyis az, hogy helyesen felszerelt üzleti vállalat mindig a lehető legnagyobb szükségletnek megfelelő felszereléssel bír az üzleti életnek megfelelő és helyes. De ha már valamely forgalmi vállalat az átlagszükségletre alapította berendezését, akkor természetesen kötelessége a kivételes követelmények kielégítése végett akkora intézkedni, hogy a megfelelő vagonok költségen utján rendelkezésre álljanak; azonkívül gondoskodni kell, hogy helyes beosztás alapján a saját vagonjai is a lehető teljes szolgáltatóképességre emeltesse, azaz, a vagonelosztás a leghelyesebb módon történjék.

Ma az államvasutak 77316 vaggont állítanak az áruszállítás számára. Az 1911. évre szóló költségvetés szerint még meg lesz rendelhető beruházás címén 2836 vagon, úgy, hogy az egész vagonpark 1911. évben 80151 vagonra emelkedik. Mindenesetre nagy mennyiség. De rendkívüli szükségletben talán még sem elég, és így mindenesetre kell gondoskodni a kivételesen jelentkező vagonhiánnyal más uton leendő fedezéséről. Azt hisszük, hogy magában abban az eljárásban, melyet az állam a vasutak felszerelésében követ, rejlik az időnkint megújuló vagonhiány egyik oka. Nálunk a beszerzések esetről-esetre beruházási befektetések alakjában rendelkeznek el. Új beszerzések, új felszerelésnél egészen helyes ez az eljárás, ámde a vagonhiányt csak részben új felszerelés, nagyjában itt a felszerelés fentartásáról megújításáról és amortizációjáról van szó.

Ha a vasutnak 80.151 vagonja van, ezen vaggontest fentartása évenként legalább egy harmad résznek ujakkal való felcserélését igényli. A tapasztalat mutatja, hogy egy-egy vagon legfőlőbb 30 év alatt hasznavehetetlenné lesz, ha még oly sokat javítják is a javítóműhelyekben. Hogy tehát mindig elegendő vagon álljon rendelkezésre, évi 2500 új vaggont kell pótolni és ekkor még nem gondoskodtunk a forgalom természetes emelkedésének megfelelő új beszerzésről, amit, ha

úgy tetszik, beruházás által lehet fedezni. Vasutaink rendszerében tehát csak akkor lesz az élet igényeinek megfelelő rend, ha évenként vagy 2500 vagon szerzetetik be az üzemi keretében, tehát rendes fedezetben és ezenkívül 2—300 vagon beruházás gyanánt, a forgalom emelkedésének megfelelően. A vasut kereskedelmi vállalat, ennek felszerelése az üzlet természetével járó módon tartandó fenn az igényeknek megfelelően és nem alakulhat az állam számviteli rendszere szerint.

Ha az államvasutak ily üzleti uton alakultak volna, nem álltak volna be azok a bajok, melyeket ismételtén beruházási költségek útján próbálgatnak megjavítani és talán nem volnának rendszeresek a vagonhiányról szóló panaszok, hanem kifejlődött volna egy, az ország gazdasági viszonyainak megfelelő vagonkészlet, mely kielégíthette volna a legmesszebbmenő kívánságokat.

Addig is azonban, míg az újabb megrendelések a vagonparkot jobban megfelelő nagyságra emelik, kell gondoskodni arról, hogy a rendes kivételek, vagyis a minden oldalról támasztott kívánság vagonok szolgáltatására, teljes kielégítést nyerjenek, mert nem szabad a vagonhiányt azzal palástolni, hogy a vagonok beszerzése az átlagszükségletnek megfelel, mert ezzel a vagonhiány miatti s a vele járó károk nem lesznek megszüntethetők.

M. S.

UJDONSÁGOK.

— Alközségi a kormányzónál Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó ma az alközségi bírák és előjárók népes küldöttsége tisztelettel. A deputációt *Superina* városi képviselőtestületi tag vezette, aki hosszabb üdvözlő beszédet mondott, melyben a kormányzót kineveztetése alkalmából üdvözölte, egyúttal a gróf elnézését kérte, hogy az alközségi csak most tisztelegnek. A kormányzó az alközségeket rendkívül szívélyesen fogadta s hosszasan elbeszélgetett a megjelentekkel. Kikérdezte őket, hogy Fiume város három alközségének további fejlesztése érdekében mit tartanak szükségesnek. A program felett élénk eszmecsere indult meg, melynek során a kormányzó biztosította a deputációt, legteljesebb jóindulatáról, egyúttal megígérte, hogy a következő hetekben körutat fog tenni az alközségeken. A gróf választát a küldöttség nagy lelkesedéssel vette tudomásul.

— Báli küldöttség. A „Beneficenza” jótékonyági egyesület három tagu küldöttsége ma megjelent Wickenburg István gróf kamarás kormányzóhoz, akit nevével együtt meghívtak az egyesület legközelebbi báljára. A kormányzó megígérte, hogy a bálon megjelenik.

tt kivándorló, két elmebeteg és két toloncon visszahozott utas van. Az uton egy gyermek is született.

— A **gyermekmenhelyek forgalma.** Az állami gyermekmenhelyek 1910. évi decemberi forgalmáról most közöl kimutatást a Gyermekvédelem Lapja. A kimutatás szerint tizenhét állami gyermekmenhelyen 1910. november 30-án 55186 gyermek volt elhelyezve. December havában 1696 gyermek lett elbocsátva a menhelyekről, 708 gyermeket pedig elvettek. December 31-én 54478 gyermek volt elhelyezve a menhelyeken. A tizenhét menhely közül a budapesti menhelyen 8603 gyermek van jelenleg elhelyezve.

— A **vigyázatlanság áldozata.** Bacich Mária cselédleány tegnap délelőtt a takarékszervezetben felhalmozott fát petroleumos rongyval akarta meggyújtani. A rongy azonban értelen lobot vetett s a lángok belekaptak a leány ruhájába is. A szerencsétlen cselédleány ruhája alig egy pillanat alatt lángba borult s mire a házbeliiek segítségére siettek, már egész teste összeégett. A mentők Bacich Mária-t a kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy másodfokú égési sebet szenvedett. Állapota aggodalomra ad okot.

— **Uj orvos.** Stejic János dr. volt községi orvos, a bécsi klinika hospitánsa, ma megkezdte belső, női és gyermekbetegségeken rendeléseit. Rendel délelőtt 9-től 11-ig és délután 3-tól 4-ig a via Municipio 2. sz. II. emelet alatti lakásán.

— **Az olasz fotta uj cirkálói.** Február első felében a castellamare-i arzenal első és második dokkjában megkezdik a „Nino Birio“ és a „Marsala“ gyorscirkálók építését. Az olaszoktól ez a két hajója egyenként 140,3 méter hosszú lesz, a legnagyobb szélessége pedig 3 méter lesz. A hajók magassága 8,5 méter, tonnatartalma 4351. Mindegyik hajót 2500 lóerős turbinákkal szerelik fel. A normális sebességet óránként huszonkilenc mérföldre számítják. A hajókon 7,6 centiméteres gyorsüzemű gépek lesznek, azonkívül három torpedólauncher készülék is helyet kap. A két olasz gyorscirkálót a jövő év tavaszán bocsátják vízre.

— **Fiatal bűnösök a törvény előtt.** A mezei büntetőtörvényszék ma délelőtt Thierry Lajos lovag kuriai bíró elnöklésével több fiatalkorúak által elkövetett bűntudomány tárgyú tárgyalást tartott. A korán rossz utra tért fiúk apró lopásokat követtek el s az ily módon szerzett pénzt elmulatták. A törvényszék elé került egy hat tagú olvajbanda is, melynek csupa 12—15 éves fiatalok voltak a tagjai. A munkakerülő, erősen állásnak indult fiatal bűnösök a vásárcsarnokokat dézmálták rendszeresen. Legutóbb több fiatalukat és tyukot loptak s a baromfit nyomtan eladták. A tárgyalásra a bíróság a vádlottak szüleit és a sértetteket is megidézte. Melocco János dr. ügyész rövid vádbeszéde után Jechel Lőrinc dr., Rudán Dino dr. és ifj. Vio Antal dr. védők a bíróságtól enyhe ítéletet kértek. A bíróság az elsőrendű vádlottat S. János 15 éves fiát javítóintézetben való elhelyezésre ítélte, a többi vádlottat pedig kemény dorgálásban részesítette.

— A **„megbízható“ fiumei népszámlálás.** Említettük, hogy milyen felületesen és elkiismeretlenül teljesítik kötelességüket a fiumei népszámláló biztosok, minek kapcsán az is szóltunk, hogy a népszámlálás elleni panaszokról benyújtott értesítéseket, hogy mi viszont a kormányzó révén kényszeríthessük az összeírásokat hanyag munkájuk rendes végzésére. A Tengerpart felhívásának meg is van az eredménye. A város különböző részeiből eddig hozzánk érkezett adatok alapján a következőket jelentettük be a mai napig a kormányzósnál, mint a népszámlálásból kihagyottakat: **Benedikovich Ferenc** máv. irodakezelő, Via Scurigne 357/1.; **Riegler Sándor**, a felső kereskedelmi iskola igazgatója; **Cavalloni** kereskedelmi iskolai tanár; **Eger Jenő** raktárvezetői hivatalnok; **Via Pomerio 9.**; **Havas József** Cooperativa; **Szántó Mihály** Adria tisztviselő, Via Governo 2.; **Szántó Béla** Lazarus-gyári tisztviselő, Via Governo 2.; **Krahl** Károly dohánygyári tisztviselő, „De la Ville“-épület, V. em.; **Szirány Jenő** és **Erős Aurél** a Kereskedelmi bank cégvezetői, Via Edmondo de Amicis 5.; **Hajdu Imre** fűtőházi mérnök, Piazza

Mercato Coperto 1.; **Havas Izsó** a papirgyár igazgatója Via Alessandrina 4.; **Kathy Lajos** főraktárnok, Via Salita 78.; végül a Weinréb házban (Plasse Scurigne inferiore) lakó **tíz család** — főleg magyarok —, kikből egy leket se irtak össze a népszámlálók.

— **A magyar kereskedelmi tengerészet fejlődése.** A magyar kereskedelmi tengerészet öt évi fejlődését az alábbi adatok mutatják:

Év	Hajók száma	Tonnatartalma	Személyzote
1905	477	92.484	2460
1906	476	95.806	2445
1907	489	111.478	2630
1908	494	115.513	2766
1909	494	115.526	2781

— **Abbázia vendégei.** A szomzédos Abbázia fürdő- és üdülőhelyet 1911 január 1-étől január 25-éig összesen 683 fürdővendég látogatta meg. Ezenkívül 146 átutazó is meglátogatta a fürdőhelyet, miáltal a teljes szám 829. Január 19-étől január 25-éig a vendégek száma 340-el szaporodott. Január 25-én ott üdülők száma 1121 volt.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek: Ferenczy Gézáné főmérnökne Kolozsvárról, Sántha Irma magánzónó, Spitz Samu cégvezető Budapestről, Wuin N. földbirtokos, Adler Béla magántisztviselő Budapestről, Fisch Róza, Fisch Sándorral Odesszáról, Székely Sándorné fakeskedőné Zsolyáról.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Carmania“ angol gőzös Newyorkból 360 tonna géppel, 120 tonna olajjal, 120 tonna rézzel és 379 visszavándorlóval. „Lodovico“ osztrák gőzös Triesztből 1324 bál gyapjuval és 13,395 drb dongával. „Adria“ magyar gőzös Marseilleből 4000 láda narancscsal, 12,000 hordó olajjal és 1600 zsák kénnel. „Dalmazia“ osztrák gőzös Alexandriából 280 bál gyapjuval.

— **Ausztria idegenforgalma 1909-ben.** Az 1909. évben Ausztriába összesen 4,314,533 utas érkezett és pedig 2,839,398 osztrák, 270,377 magyar, 20,228 bosnyák és 1,123,275 külföldi. Az idegenek részére 14,063 szálló és penzió 223,169 ágygyal és igen sok magánház 221,177 ágygyal áll rendelkezésre. Az osztrák idegenforgalomnál több főirányt lehet megkülönböztetni: az egyik fővonalon délkeletől Budapesten át érkeznek a Kelet utasai, akiknek legnagyobb része Bécsig jön. A másik vonalon északra felől az orosz forgalom irányul, mely szintén Bécsben éri el a tőpontját. A legtöbbben 1909-ben érkeztek Bécsbe Oroszországból, számra 23,755-en. A három cseh fürdőben 170,000 orosz vendég fordult meg. Ausztriába összesen 99,428 orosz érkezett, akikből 31,407 a gáncországi határforgalomra esik. A harmadik fővonal, mely Münchenen át irányul, a legnagyobb nemzetközi, különösen birodalmi német-forgalmat hozza. Ez utasok főként Tirolt és Salzburgot látogatják.

— **A kivándorlók pénze.** Az Amerikai Magyar Népszavában azt olvassuk, hogy a Magyar Amerikai Bank január 11-én tartotta meg évi közgyűlését, melynek során elhatározták az alapítóknek egy millió dollárra leendő felemelését. Az új részvények nem kerülnek Amerikában jegyzés alá, mert átvételüket két nagy magyar pénzintézet a maga számára biztosította. És pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és az amerikai magyar pénzintézet alapítója: a Magyar Pénzügyi Központi Hitelbankja. A Kereskedelmi Banknak erről az érdeklőségéről, illetve az idevonatkozó tervről, már régen beszélnek, de a hir hivatalos megerősítést eddig nem nyert. Az alapítókezelés nyilván összefüggésben áll a kivándorlók pénzeinek átutalása dolgában felmerült tervekkel és kétségtelen, hogy ezt a célt szolgálja a bank vezetőségének az az elhatározása is, hogy hivatalos helyiségét a Broadway elejére és gazdag vidékéről áthelyezi a Fifth. Ave-re, ahol könnyebben hozzáférhet a Newyorkban élő magyar munkásnép.

— **Franklin kézi lexikona.** A Franklin Kézi Lexikonának első kötete március folyamán meg fog jelenni. Ezzel egy nálunk eddig egészen új lexikon-típus valósul meg, a mely kellő terjedelemben és mégis röviden és világosan megad minden felvilágosítást, a mire a művelt embernek szüksége lehet. A Franklin

Kézi Lexikonán kiváló tudósok és írók egész sora dolgozik; közlései pontosak, megbízhatók, anyaga a legnagyobb gonddal van a gyakorlati élet szükségletei szerint megválogatva. Kiállításra a magyar nyomdai és könyvkötő iparnak díszére fog válni.

Távirat ◀ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 30. A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnököl.

Hegedüs Loránt, a pénzügyi bizottság elnöke a betérjeszti a bizottságnak az 1911. évi költségvetéséről szóló bejelentését. Ezután áttérnek a bankjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Benedek János foglalkozik Tisza István grófnak Aradon mondott szombati beszédével. Tisza ott obstrukciónak nevezte a függetlenségi párt vitáját. Kijelenti, hogy ez alaptalan, mert az ellenzék erre nem is gondol. Miért obstruáljon a függetlenségi párt most, mikor ha akarta volna, megobstruálhatta volna a kormány által benyújtott első törvényjavaslatot is. Az ellenzéknek kötelessége, hogy az ország választói előtt feltárja a bankjavaslat minden részét. A közös bank nem támogatja a magyar érdekeket. Ha magyar iparosnak és kereskedőnek hitelre van szüksége, akkor kénytelen az uzsorás szövetkezetekhez fordulni. Ezután áttér az önálló nemzeti bank előnyeinek ismertetésére.

Benedek beszédének további folyamán kijelenti, hogy a javaslat ötödik szakasza halálos dőfés a magyar alkotmányosság ellen. Jellemző, hogy Ausztria milyen véleményrel van a magyar parlamentárizmusról. A javaslatot nem fogadja el. Utána

Fogak. Szájpadlás nélkül

== 4 koronától.

Gyökerek eltávolítása fölösleges. Használhatatlan, rosszul illő fogkoronákat egy nap alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, amelyek a szájból ki nem vehetők és a természetes fogaktól meg nem különböztethetők. Munkáim a fogtechnika legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással

Pálmai István fogműterme

Telefon 12 10. Riva Szápary 2. II. emelet. Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasár- és ünnepnap délután is.

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „
Egy óra . . . . . 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Arnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Kisasszony irodába

jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Három női jelmez

eladó. Megtekinthetők délután 2-től 4-ig. Su-sák, Villa Ruzich 1. 3. sz. ajtó.

Hegyi Árpád Kossuth-párti képviselő beszél a javaslat ellen. Merészség azt állítani, hogy a függetlenségi párt obstrukciós szándékkal bír. Ez nem igaz, mert a párt nem obstruál, hanem csak Ausztria támadásával szembehelyezkedik.

Hegyi ekkor szünetet kér. Az elnök azonban a szünetet megtagadja. A szónok erre folytatja beszédét. Alig kezdi meg azonban beszédét, az elnök már szünetet rendel el.

Szünet után Hegyi folytatja beszédét.

A Ház folyósójáról.

BUDAPEST, jan. 30. A képviselőház folyósóján a képviselők nagy része *Tisza* István grófnak aradi beszédével foglalkozott. Az ellenzéki képviselők felfogása szerint *Tisza* beszédében sok anyagot szolgáltatott részükre s ezt szóvá fogják tenni a Házban is.

Közös miniszterek Budapesten.

BUDAPEST, jan. 30. Aehrenthal, Burrián és Schönaich miniszterek tegnap Budapestre érkeztek és hosszasan tanácskoztak Héderváry miniszterelnökkel. Aehrenthal külügyminiszter ma délután tartja meg a Budapesten ülésző osztrák delegációban külügyi expozéját.

Tisza a román kérdéssel.

ARAD, jan. 30. *Tisza* István gróf nagy feltűnést keltő beszédet mondott vasárnap délelőtt Pop János aradi román püspök ebédjén. Azt mondta, hogy a román-magyar béke kérdésének megoldásában egyike azoknak, akik a béke helyreállításának ügyét szívükön viselik. Meggyőződése, hogy elérkezett az a pillanat, hogy ennek a nagyfontosságú kérdésnek minden objektív akadály eltűnt, mert a magyar politikai élet nemzeti keretébe a románság akadály nélkül beleilleszkezhettek. Kívánatos, hogy azok, akik az állásukban rejülő hatalomnál fogva a béke közvetítésére hivatottak: ebből az akcióból teljes részüket kivegyék.

Görgey Arthur betegsége.

BUDAPEST, jan. 30. Tegnap és ma Görgey Arthur tábornok betegségéről riasztó hírek terjedtek el. Most már tagadhatatlan, hogy az agg tábornok betegsége válságosra fordult. Orvosa, Korányi Sándor báró egyetemi tanár is konstátálta, hogy Görgey annyira elgyengült, hogy a katasztrófa beálltától minden pillanatban tartani lehet. Görgey tegnap egész napon át állandóan eszméleténél volt, de családtagjaival sem beszélt, mert minden szó nehezére esik. Tegnap Görgey nem is vett magához táplálékot. Korányi Sándor báró éjjel tizenkét órakor meglátogatta a beteget s dacára annak, hogy halkán járt a szobában, Görgey nyomban felébredt s azóta nem is tudott elaludni. Görgey állapota ma délelőtti változatlan volt s a katasztrófa veszélye még mindig nincs elhárítva.

A függetlenségi pártok egyesülése.

BUDAPEST, jan. 30. *Apponyi* Albert gróf szombaton este tartott beszéde élénken foglalkoztatta ma a képviselőket a Ház folyósóján. A függetlenségi párti képviselők örömmel konstátálták, hogy a banketten a 48-as eszmék hívei pártkülönbség nélkül részt vettek. *Justh* Gyula a folyósón kijelentette, hogy a Kossuth-párt a bankérdésben teljesen egyforma állásponton van a *Justh*-párttal és minden erővel részt vesz a bankjavaslat vitájában. Ha a választói jog tekintetében is megállapodásra jut a két párt, akkor mi sem állja útját a két párt közös egyesülésének.

Botrányos gyűlés.

ZÁGRÁB, jan. 30. *Radics* István a horvát parasztpárt vezére, tegnapi gyűlést

hivott egybe, melyet egyik vendéglőben akart megtartani. — A gyűlés megkezdése előtt szociáldemokraták és diákok elfoglalták a termet s amikor *Radics* beszédét meg akarta kezdeni, fülsiketítő lármában törtek ki. Ki a népcsalóval! Pusztuljon! s egyéb erős kifejezések hangzottak el. A legnagyobb láрма közepett az asztal tetején álló *Radics* rá támadtak az ellenpártiak, lerántották az asztalról s véresre verték.

Apponyi amerikai utja.

BUDAPEST, jan. 30. *Apponyi* Albert gróf tegnap elutazott a fővárosból, hogy *Páris-Cherbourg*on keresztül a *Kronprinz Wilhelm* hajón Amerikába menjen.

Feljelentés egy szövetkezet ellen.

BUDAPEST, jan. 30. A rendőrségnél ma jelentkezett az Országos Takarékos és Hitelszövetkezet harminc tagja és feljelentést tett a szövetkezet *Rákóczi*-úti helyiségében hivataloskodó igazgatóság ellen pénztári hiány miatt. A rendőrség a felszámolás alatt levő szövetkezet igazgatósága ellen vizsgálatot indított.

Öngyilkos zongoraművész.

BUDAPEST, jan. 30. *Fürst* Szidónia zongoraművész, *Fürst* Rezső budapesti bankfőtisztviselő leánya gyógyíthatatlan idegbaja miatt mérget ivott és meghalt.

Hadihajóink utja.

PÓLA, jan. 30. A „*Kaiser Franz Josef I.*” csatahajó tegnapelőtt *Amoy*ban kikötött. A hadihajó tizenkét napi ottartózkodás után *Futchouba* indul.

Hóviharok a Kaukázusban.

TIFLISZ, jan. 30. Az itt uralkodó nagy hóviharok folytán több ember elvesztette életét. A *Poti-Batum* vasútvonalon több vonat a hóban rekedt.

Apanázs Mánuelnek.

PÁRIS, jan. 30. *Lisszabon*ból táviratozzák, hogy a köztársasági kormány *Mánuel* volt király részére 660 font sterling évi apanaszt szavazott meg. Az október, november és december hónapokra szóló járadék csekjeit már elküldték *Mánuel*nek.

A pápa a papság ellen.

MÜNCHEN, jan. 30. Klerikális körökben beszélnek, hogy az egyházi jog új kodifikálása alkalmából a pápa újabb intézkedéseket akar foganatosítani, melyek a lelkészek szabadságának megszorítására vonatkoznak. Így a világi papság ezentúl állandóan csak talárban járhat és tartózkodnia kell a sörházak, színházak és egyéb nyilvános helyek látogatásától is. Előreláthatólag az új rendeletek különösen a német papság körében fognak elkedvetlenedést szülni.

Nobel békedija.

STOCKHOLM, jan. 30. A svéd interparlamentáris békecsoporthatározta, hogy indítványozni fogja, hogy az idei Nobel-békedíjat *Fried* Adolfnak a bécsi publicistának és a német békeegyesület megalapítójának adományozzák.

A pestis terjedése.

SZENTPÉTERVÁR, jan. 38. *Mandzsuriában* a pestis terjed. Észak-Kínában egy kissé csökkent a pestisesetek száma. *Charbin*ban az utolsó 48 órában 40 pestis eset történt. *Fudsiachian*ban eddig 149 kínai halt meg a járványban.

Kanada új kormányzója.

LONDON, jan. 30. *György* király megerősítette a *Connaught* hercegnek kanadai kormányzóvá való kinevezését. Az új kormányzó szeptemberben foglalja el állását.

Arab lázadók győzelme.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 30. *Hodeidá*-ból érkezett táviratok jelentik, hogy a lázadó arabok elfoglalták a *Mena* és *Sanaa* között levő *Beitel-Slaan*-i erősséget és elválták több helyen a távirósszekötést. A hírszolgálatot futárokkal teljesítik.

Megcáfolják azt a hírt, hogy a *Hodeidá*-i csapatok között kolera járvány támadt volna. A katonák között egy a kolerához hasonló járványos betegség a „zenib” tört ki, amely nem veszedelmes.

Leégett templom.

VERSAGLIA, jan. 30. A *Lebrun*-utcai anglikánus templom tegnap teljesen leégett. A kár igen nagy.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT-GYÖGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vérmedence idült hurutjainál, húgykő- és fővény képződésénél, a légutak és a kiválasztós szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosilag ajánlva. Fiumei főraktár *FRANC JECHEL*, cégénél.

Med. univ.

Dr. Stejić János

volt községi orvos és a bécsi klinika hospitánsa
belső, gyermek és női betegségekben

rendel d. e. 9-11-ig és d. u. 3-4-ig.
Fiume, Via del Municipio 2. sz. 11. emelet.
(Piazza Dante).

Délelőtti takarítást

elvéllal *Róth* Jánosné, *Plasse San Nicolò*
IX. a. 2.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KÖNYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

Lapkihordók

(asszonyok, vagy leányok is) azonnal felvétetnek «A Tengerpart» kiadóhivatalában, *Vicolo dell' Ospedale*, *Wurzer*-ház I. emelet.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - *Kőbányai* Polgári Sör. Olcsó árak!

